

en meget kort Varighed. Vi fik saaledes den fjerde Lov af 1887, og der stiger Tilskuddet fra Staten op til 200,000 Kr. i alt. Og her var indsat en helt ny Bestemmelse, nemlig en Bevilling af 50,000 Kr., som af Ministeren kunde anvendes til Formaal, der paa anden Maade end ved Præmiering tog Sigte paa at fremme Husdyravlen og Husdyrbruget.

Denne Bevilling paa 50,000 Kr. har haft større Betydning og gjort større Nytte end de langt større Beløb til Præmiering, og jeg skal sige hvorfor. Landmændene vare nemlig blevne klare over, at skulde der naas noget betydeligt, maatte man slaa sig sammen i Foreninger, man maatte arbejde i Fællesskab, man maatte løfte i Flok. Man var nemlig bleven klar over, at den enkelte ikke kunde magte Opgaven økonomisk, og det var paa Grundlag af denne Forstaaelse, at Landmændene rejste den store Andelsbevægelse. Det var ligeledes paa Grundlag af denne Forstaaelse, at Landmændene begyndte at oprette de saakaldte Avlsforeninger: Hesteavlsforeninger, Kvægavlsforeninger og en Mængde andre Foreninger. Disse Foreninger tog straks saa stærkt Opsving, at det meget hurtigt viste sig, at Bevillingen paa de 50,000 Kr. blev for lille. I Samlingen 1892—93 blev der til Husdyrloven af 1887 vedtaget en Ændring, som gik ud paa, at disse 50,000 Kr. skulde forhøjes til 125,000 Kr., altsaa med 75,000 Kr. Men Loven af 1887 var selv med Ændringen af 1893 ikke i Stand til at tilfredsstille de Krav, der kom fra Landbruget med Hensyn til Støtte til disse Foreninger. Følgen har derfor været, at der siden hvert Aar paa Finansloven maatte indsættes Bevillinger til forskellige Formaal. Jeg kan saaledes nævne Kontrolforeningerne, Foreningerne for Fjerkræavl, Biavl o. fl. Hvad jeg her har anført, bevirkede, at man fandt det nødvendigt at faa en Revision af Husdyrloven. Der blev saa nedsat en Kommission til at forberede en saadan Revision, og denne afgav Betænkning, saa vidt jeg erindrer i Aaret 1900. Paa Grundlag af denne Betænkning blev der saa i Folketinget fremsat et Lovforslag til en ny Husdyrlov, og det førte til, at vi i Samlingen 1902 fik vedtaget den Husdyrlov, som gælder i dette Øjeblik.

Da Loven i 1902 blev vedtagen, var Stillingen, saa vidt jeg erindrer, den, at Statens samlede Udgift vilde blive tæt op imod 800,000 Kr. Naar denne Sum imidlertid i Aarens Løb ikke har kunnet strække til, men er bleven forøget betydeligt, ligger det i, at en hel Del Bevillinger paa Husdyrloven vare og ere kalkulatoriske. Jeg kan saaledes nævne Tilskuddene til Landboforeningernes Dyrskuer, til Fællesskuer, til Fjerkræ- og Biavlsskuer, til Hesteavls-, Kvægavls- og Svineavlsforeninger. Det er sikkert nok, at den gældende Husdyrlov har virket heldigt og været Aarsag til, at hele vor Husdyravl har faaet et stærkt Skub fremad, og navnlig har den bevirket, at der er kommet Fart i Arbejdet, ikke alene hos Gaardmandsstanden, men lige saavel hos Husmandsstanden, der er kommet Fart og Samvirken og Sammenhold over det hele.

Jeg er villig til at indrømme — og det tror jeg, at Landbrugets Repræsentanter i det hele ville indrømme —, at Statens Støtte ikke er ubetydelig, men det forekommer mig dog, at det under Hensyn til den store Betydning, som Husdyravlen og Husdyrbruget have her i Danmark ikke blot for Landmændene, men for hele Samfundet, maa erkendes, at Statens Støtte i Virkeligheden er ret beskedet, og naar det nu er Hensigten at beskære Bevillingerne dertil endog ret betydeligt, nemlig med en Sum af omtrent 400,000 Kr., kan det efter min Mening kun ske under Hensyn til Statens nuværende finansielle Stilling. Det er det eneste Forsvar, der kan føres derfor. Statens finansielle Stilling er i Øjeblikket meget vanskelig, saa vanskelig, at den er ret alvorlig. Naar Stillingen er saaledes, kunne Rigsdagen og de tidligere Regeringer ikke fritages for Ansvar. Men under Hensyn til, at det er nødvendigt at spare, hvor der kan spares, kan ogsaa jeg gaa med til, at Bevillingerne paa dette Omraade nedsættes, men jeg maa dog ligesom forskellige andre Talere kræve, at denne Nedsættelse, denne Beskæring, ikke maa blive effektiv, før vi ogsaa faa Beskæringer og Beparelser paa andre Punkter. Det vilde se noget mærkeligt ud, om vi nu gik hen og beklippede endog ret føleligt Bevillingerne til det største og betydeligste Erhverv her i Landet, før der er Spor af